

[Ole Bernt Henriksen]

ansvaret for grønlønderne i en pludselig nødsituation. Danmark siger, at vi ikke vil forhøje bloktilskuddene, og det er det konservative folkeparti naturligvis ganske enig i, men det er vel ikke meningen, at nogen i rigsfællesskabet skal lide nød. Er virkeligheden mon ikke, at et beskedent flertal af grønlønderne er ved at få deres vilje på den måde, at de siger nej til tilskuddene fra EF og forpligter Danmark til at dække kommende mankoer, hr. udenrigsminister? Eller kan vi tro på bestandigheden af et rigsfællesskab hvilende på den forudsætning, at grønlønderne, hvad angår den danske statskasse, herefter kan sejle deres egen sø eller ligge, som de har redet, eller hvad man nu vil? Vistnok ikke. Og så påfører vi statskassen udgifter, hvis nødvendighed i det mindste er diskutabel.

Jeg vil gerne bede om udførlige svar på mine spørgsmål, for lad os nu undgå flere misforståelser i denne sag: forholder det sig ikke sådan, at Danmark i realiteten herefter påtager sig de forpligtelser, som EF herefter ikke har?

Endelig, hr. udenrigsminister, kan jeg ikke forestille mig, at der kan forhandles med fornøden alvor og eftertanke inden for det tidskema, vi her ser forelagt. Udenrigsministeren må ikke tage mig det ilde op, når jeg siger, at det givet på grund af sommerferie og andet er helt urealistisk, at det kan nås, og at vi i hvert fald må regne med et ekstra år, som alle parter så kan bruge efter behov, for mig meget gerne til besindelse og til nye drøftelser med hjemmestyret om, hvorvidt der nu ikke var andre muligheder end dette farlige, dårligt gennemtænkte og i hvert fald indtil i dag helt uklare, som er præsenteret for folketinget.

Ivar Hansen (V):

Jeg vil ligeledes gerne takke for redegørelsen fra udenrigsministeren.

Jeg vil indlede med at sige, at der ikke skal herske nogen tvivl om, at venstre gerne havde set, at Grønland var blevet som medlem af EF. Det har vi ikke på nogen måde lagt skjul på. Grundene hertil er mange. Ud fra en total betragtning har vi været og er vi af den opfattelse, at Grønlands interesser ville være blevet bedst varetaget, såvel nu og i fremtiden, hvis Grønland var en del af EF-

Fællesskabet. Derfor beklager vi resultatet af folkeafstemningen i Grønland.

Når det er sagt, er der absolut grund til at tilføje, at vi er ganske klar over, at grønlønderne har ret til at træffe en anden beslutning; det vil vi ikke anfægte. Derfor er det klart, at vi tager en sådan beslutning til efterretning. Det blev ganske klart tilkendegivet under de forhandlinger, der fandt sted i forbindelse med hjemmestyrekommissionens arbejde forud for hjemmestyreordningens ikrafttræden 1. maj 1979, og det er jo også, som det fremgår af udenrigsministerens redegørelse, klart kommet til udtryk fra den danske regerings side ved forskellige lejligheder i de senere år.

Hvad kan man så læse ud af den vejledende folkeafstemning, der blev holdt? Det var jo ikke et entydigt budskab fra den grønlandske befolkning. Det var et tæt løb, og jeg ved ikke, om holdningen vil ændre sig. Det skal jeg heller ikke tage stilling til. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på det, der bl.a. fremgår af udenrigsministerens redegørelse, nemlig at atassutpartiet har gjort opmærksom på, at partiets tilslutning til, at der nu indledes forhandlinger om udtrædelse, ikke må ses som en godkendelse af, at Grønland forlader EF. Partiet ønsker at afvente forhandlingsresultatet for på denne baggrund at tage endelig stilling. Det tror jeg er en klog holdning at have.

Jeg vil i den forbindelse gerne henvise til en debat, der udspandt sig her i folketinget i forbindelse med åbningsdebatten den 8. oktober sidste år, hvor statsministeren i et svar til hr. Preben Lange sagde følgende – jeg citerer fra Folketingstidende 1981-82 (1. samling), sp. 321:

»Hr. Preben Lange sagde, at man i Grønland eller i hvert fald i siumutpartiet håber, at Grønland kan få en ordening i forhold til EF efter retningslinjerne i OLT-aftalerne, altså de oversøiske landes og territoriers aftaler. Jeg vil gerne understrege, at disse aftaler jo egentlig er baseret på tidligere kolonier, og om dette uden videre kan overføres til Grønland, tror jeg man bliver nødt til at sætte et meget stort spørgsmålstegn ved.«

Og lidt senere sagde statsministeren:

»Jeg bliver også nødt til at gøre opmærksom på over for hr. Preben Lange og over for Grønland i øvrigt, at alt, hvad der skal forhandles og tales om, skal godkendes af